

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 รหัสเรื่อง : ส14218
 วันที่ : ๑๗๙๕/๕๘
 วันที่ : 28 ม.ค. 58 เวลา : 11:09

ที่ อก ๐๓๐๔/๓๙๓

กระทรวงอุตสาหกรรม
 ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี
 กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ..(พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
  ๒. สำเนาคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ ๑๖๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
  ๓. สำเนาบันทีกข้อความกรมโรงงานอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๓๐๔/๗๐๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖
  ๔. สำเนาหนังสือกรมโรงงานอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๓๐๔/ว ๘๖๙๔ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖
  ๕. สำเนาบันทีกข้อความสำนักกฎหมาย กรมโรงงานอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๓๐๔/๙๓๓๓ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖
  ๖. สำเนาการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อกฎกระทรวงและประกาศกระทรวง ทางเว็บไซต์กรมโรงงานอุตสาหกรรม
  ๗. สำเนาหนังสือสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่ ๒๑/๓๙๔๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖
  ๘. สำเนารายงานการสัมมนาโครงการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายในความรับผิดชอบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ กรมโรงงานอุตสาหกรรม
  ๙. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พร้อมบันทึกลักการและเหตุผล และตารางเปรียบเทียบ

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเรื่องนี้เข้าข่ายจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

สืบเนื่องจากทำเลที่จะตั้งโรงงานหรือขยายโรงงานหลายแห่งมีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ แต่ยังไม่มีการกำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดห้ามตั้งโรงงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม และไม่มีข้อกำหนดให้โรงงานบางประเภท ชนิดหรือขนาด ควรที่จะต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จึงสมควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดทำเลที่มีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมสำหรับตั้งโรงงาน

/หรือขยาย...

หรือขยายโรงงานจำพวกที่ ๓ บางประเภท ชนิดหรือขนาด รวมทั้งประกาศกำหนดให้โรงงานบางประเภท ชนิดหรือขนาด ต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเพิ่มเติมความในวรรคสองและวรรคสาม ของข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

คณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตโรงงาน มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน โดยคณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตโรงงาน ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ พิจารณายกร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และนอกจากนี้ยังได้ยกร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดทำเลที่ไม่เหมาะสมสำหรับการตั้งหรือขยายโรงงานจำพวกที่ ๓ ในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา พ.ศ. .... ซึ่งเมื่อร่างกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้วจะได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมลงนามประกาศกระทรวงบังคับใช้ต่อไป ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวงและร่างประกาศกระทรวงทั้ง ๒ ฉบับแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ปัจจุบันมลพิษที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวาง ได้แก่ มลพิษทางน้ำ ซึ่งภาคอุตสาหกรรมถูกมองว่าเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำอันดับต้น ๆ แต่ในขณะเดียวกันภาคอุตสาหกรรมก็เป็นกลุ่มขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจอันดับต้น ๆ เช่นเดียวกัน ประกอบกับกระทรวงอุตสาหกรรมมีนโยบายสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบกิจการโรงงานจะต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมหรือความเสี่ยงใด ๆ แก่ชุมชนและสังคมโดยรวมภายใต้หลักการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนที่สามารถสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงงานและชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

เพื่อดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงได้พิจารณากฎ ระเบียบ ฉบับใดที่สนับสนุนแนวนโยบายดังกล่าวและเห็นว่าข้อ ๔ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้ผู้อนุญาตพิจารณาว่า การอนุญาตให้ตั้งโรงงานจำพวกที่ ๓ โรงงานนั้นจะต้องตั้งอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการโดยไม่อาจก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญหรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นด้วย ซึ่งในบางครั้งผลการพิจารณาของผู้อนุญาตแตกต่างกันไป จึงมีแนวคิดว่าหากได้กำหนดเป็นกฎหมายว่าทำเลแห่งใดไม่สมควรให้ตั้งโรงงานจำพวกที่ ๓ ก็จะทำให้เกิดความชัดเจนทั้งฝ่ายผู้ยื่นขออนุญาตไม่ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเพราะกฎหมายกำหนดไว้แล้วว่าตั้งโรงงานไม่ได้ และฝ่ายผู้อนุญาตก็ดำเนินการพิจารณาออกใบอนุญาตอย่างเป็นธรรมตามกฎหมาย และกำหนดให้โรงงานบางประเภท ชนิดหรือขนาดต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

การกำหนดทำเลที่ไม่เหมาะสมที่จะตั้งโรงงานหรือกำหนดหลักเกณฑ์ให้โรงงานมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมเป็นมาตรการรักษาสิ่งแวดล้อมในเชิงป้องกันเพื่อไม่ให้เพิ่มมลพิษจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม จึงมีความจำเป็นจะต้องปรับปรุงแก้ไข ข้อ ๔ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศทำเลที่ไม่เหมาะสมที่จะตั้งโรงงานจำพวกที่ ๓ บางประเภท ชนิดหรือขนาด และประกาศกำหนดให้โรงงาน บางประเภท ชนิดหรือขนาด ต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงโดยต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ด่วน เนื่องจากต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้แล้วเสร็จก่อน จึงจะสามารถดำเนินการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อกำหนดทำเลที่ไม่เหมาะสมที่จะตั้งโรงงาน และกำหนดหลักเกณฑ์ให้โรงงานมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมได้

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๔ กำหนดว่า

“ข้อ ๒ ห้ามตั้งโรงงานจำพวกที่ ๓ ในบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) บ้านจัดสรรเพื่อการพักอาศัย อาคารชุดพักอาศัย และบ้านแถวเพื่อการพักอาศัย

(๒) ภายในระยะ ๑๐๐ เมตร จากเขตติดต่อสาธารณสุขสถาน ได้แก่ โรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา วัดหรือศาสนสถาน โรงพยาบาล โบราณสถาน และสถานที่ทำกรงงานของหน่วยงานของรัฐและให้หมายความรวมถึงแหล่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๔ โรงงานจำพวกที่ ๓ นอกจากห้ามตั้งในบริเวณตามข้อ ๒ แล้ว ต้องตั้งอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาดและประเภทหรือชนิดของโรงงาน โดยไม่อาจก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นด้วย”

หลักการของร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเพิ่มเติมความในวรรคสองและวรรคสามของข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

เหตุผลของร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากทำเลที่ตั้งหลายแห่งมีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ แต่ยังไม่มีการกำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดห้ามตั้งโรงงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม จึงสมควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมสามารถประกาศกำหนดทำเลที่มีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมสำหรับตั้งหรือขยายโรงงานจำพวกที่ ๓ บางประเภท ชนิดหรือขนาด รวมทั้งประกาศกำหนดให้โรงงานบางประเภท ชนิดหรือขนาด ต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

- ไม่มี -

๖. ผลกระทบ

ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นการปรับปรุงแก้ไขข้อ ๔ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดทำเลที่ไม่เหมาะสมที่จะตั้งโรงงานจำพวกที่ ๓ บางประเภท ชนิดหรือขนาด และประกาศกำหนดให้โรงงานบางประเภทชนิดหรือขนาดต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งการแก้ไขดังกล่าวเป็นเพียงการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกำหนดอีกครั้ง ดังนั้น ร่างกฎกระทรวงนี้จึงยังคงไม่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการโรงงานแต่อย่างใด

/๗. ค่าใช้จ่าย...

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

- ไม่มี -

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นร่างกฎกระทรวงและประกาศกระทรวง เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ และลงเว็บไซต์กรมโรงงานอุตสาหกรรมไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๘.๒ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ ๒๑/๓๙๔๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ให้ความเห็นว่าเห็นด้วยในหลักการที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าว แต่มีข้อสังเกตว่าการออกกฎกระทรวงดังกล่าวควรใช้มาตรา ๓๒(๑) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

ในกรณีดังกล่าวเห็นว่า การกำหนดเกี่ยวกับที่ตั้งของโรงงานสภาพแวดล้อมของโรงงานโดยอาศัยมาตรา ๘(๑) เป็นการประกาศกำหนดโดยใช้เหตุผลทั่วไปเพื่อคุ้มครองด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยไม่ได้มีเจตนาพิเศษเพื่อมุ่งประสงค์เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง ความปลอดภัย ของประเทศหรือของสาธารณชน ตามมาตรา ๘(๑) จึงควรปรับปรุงแก้ไข ข้อ ๔ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนดทำเลที่ไม่เหมาะสมที่จะตั้งโรงงานจำพวกที่ ๓ บางประเภท ชนิดหรือขนาด และประกาศกำหนดให้โรงงานบางประเภท ชนิดหรือขนาดต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมอันเป็นการใช้บทบัญญัติในการควบคุมการตั้งโรงงานที่เหมาะสมกว่าใช้ข้อบัญญัติตามมาตรา ๓๒(๑) ปรากฏตามรายงานการสัมมนา ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๙. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

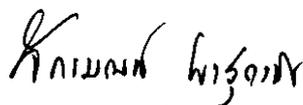
ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรมขอความเห็นชอบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจักรมณต์ แจสุกนิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๐๒-๓๙๔๓

โทรสาร. ๐-๒๒๐๒-๓๙๔๗

